

Pædagogisk læreplan for Dagplejen 2026

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

DAGPLEJEN

- barnets sikre stabile base

KLÆDT PÅ TIL LÆRING

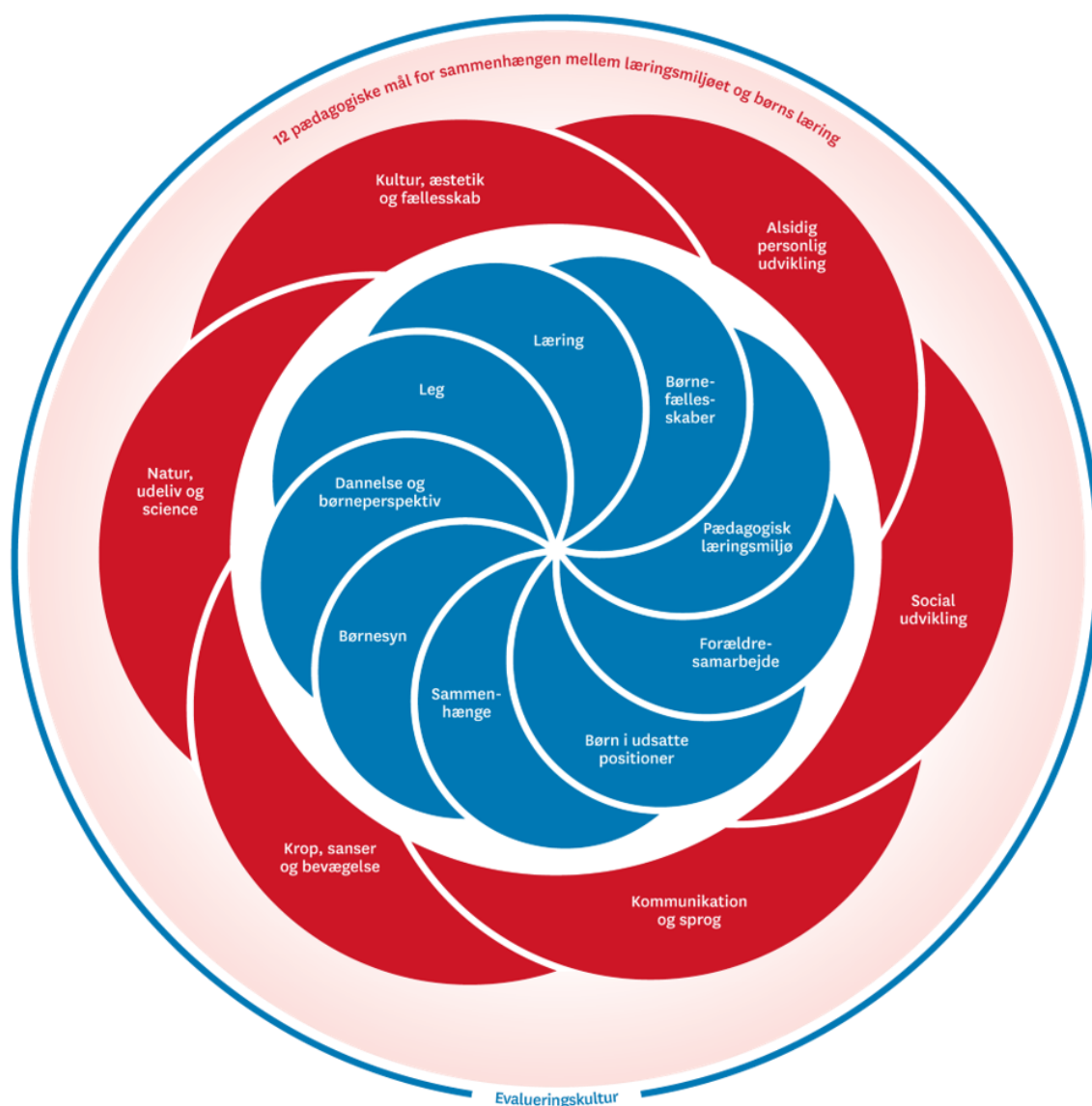
Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde

31-08-2026

Indhold

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	5
Pædagogisk grundlag	6
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
Pædagogisk læringsmiljø	9
Samarbejde med forældre om børns læring	11
Børn i udsatte positioner	12
Sammenhæng i overgange	13
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	15
Inddragelse af lokalsamfundet	15
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	16
De seks læreplanstemaer	18
Alsidig personlig udvikling	18
Social udvikling	21
Kommunikation og sprog	24
Krop, sanser og bevægelse	27
Natur, udeliv og science	30
Kultur, æstetik og fællesskab	33
Evalueringskultur	36

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.](#)

Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen.

I Faaborg Midtfyn kommune er der udviklet - *Læringsblomsten*, som hjælper med at holde styr på temaer og mål i den pædagogiske læreplan. Det gælder både når vi planlægger vores hverdag med børnene, samt når vi reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer vi skaber og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Læringsblomsten findes også i papirudgave hos dagplejerne.

Læringsblomsten anvendes blandt andet, når der arbejdes med læringsmodel eller dagsskema.

Læringsblomsten giver et overblik, når dagplejerne skal forholde sig til læreplanens 6 indholdstemaer, samt de 12 mål for sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvem er vi?

Dagplejen i Faaborg Midtfyn kommune er fordelt på 88 forskellige dagplejehjem i hele kommunen samt 2 gæstehuse. Nogle dagplejere bor på landet med nærhed til dyrehold og natur. Andre dagplejere er i byer, hvor der er kort afstand til fx. legepladser og biblioteker. Alle vores dagplejere bor i huse, hvortil der er haver og mulighed for et aktivt børneliv både ude og inde. De fleste har kort afstand til naturen og mange har cykler, der giver muligheder for ture ud i verden fx. i skoven eller til vandet.

Dagplejelivet er kendetegnet ved trygge rammer, små enheder, det hjemlige og den tætte relation mellem børnene og den voksne. I dagplejen passer den enkelte dagplejer som udgangspunkt fire børn. Normeringen er på max fem, den sidste plads er til et gæstebarn, hvis en anden dagplejer har fri eller er syg. Dette betyder, at barnet i løbet af en dag kun er sammen med en voksen, som hurtigt lærer barnet og dets rytmer, interesser og behov at kende. Børnene i dagplejen er mellem ½ og 2.10 år gamle. De fleste starter i dagpleje, når de er omkring 10 måneder gamle.

Fælles for dagplejerne er, at pasningen af børnene varetages i det private hjem, og dagplejers egen familie er ofte en del af hverdagen i dagplejehjemmet. Dagplejelivet er en blid overgang fra hjemmet, og senere til den lidt større verden i børnehaven. Dagplejerne mødes hver 14. dag i heldagslegestue i nærområdet med 2-3 kollegaer.

Dagplejerne er som udgangspunkt ufaglærte inden for deres fag. Alligevel oplever vi en stigende tilgang af pædagoger, der søger om at blive dagplejere. De tiltrækkes af det trygge og nære, og de tætte relationer med en lille gruppe børn, hvor de har høj grad af mulighed for positivt at følge og påvirke det lille barns trivsel og udvikling samt sikre et tæt forældresamarbejde.

Vi har høj anciennitet i gruppen af dagplejere og har gennem mange år arbejdet med opkvalificering og uddannelse inden for det pædagogfaglige felt. Således arbejder vi målrettet med relationer, tryghedscirklen, motorik og sanseintegration og ikke mindst kommunikation og sprog gennem uddannelse hos Sprogklar hos alle dagplejere.

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at sty
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I dagplejen skal barnet og familien føle sig velkomne hos deres dagplejer. Dagplejer er barnets nye trygge base og dagplejerne samarbejder med forældrene om at give barnet den bedste start uden for familiens rammer.

I dagplejen har barnet sin særlige plads og stemme i samspillet med en tryk voksen og 3 kammerater

Hverdagen er bygget op omkring genkendelige og meningsfulde rutiner som er med til at skabe tryghed for barnet. Dagen indeholder tid og rammer til en masse leg og muligheder for at udforske, lære og undersøge i samspillet med de andre børn og dagplejer.

Faaborg Midtlyn kommunes overordnede børnesyn er dagplejens børnesyn og i de helt små børns perspektiv, forholder vi os til at give børn mulighed for at opleve og erfare gennem inddragelse i deres egen hverdag gennem oplevelse af lige rettigheder og ligeværd for alle børn.

Dette ses bl.a. ved:

At dagplejerne er særligt opmærksomme på at lade børnene være aktivt deltagende i deres eget liv, ved fx. at give mulighed for at være selvhjulpne. Børnene hjælper med borddækning, kravler selv op og ned ad stole, vælger selv og er med til at smøre mad ved bordet, tager tøj af og på, bruger potten/ toilettet, er medbestemmende i forhold til dagens indhold osv.

Dette er understøttet ved at:

- Dagplejerne har deltaget i en uddannelsesdag om motorisk og sensorisk udvikling og selvhjulpehed, med efterfølgende opfølgning af teamleder i eget hjem.
- Dagplejerne har efter uddannelsesdagen udarbejdet *Læringsmodel 2.0*.
- Dagplejerne kan arbejde med dagsskema, der kan sætte fokus på hvad det enkelte barn kan selv, og hvordan de kan støtte barnet.

Forældrebestyrelsen har udarbejdet et princip, med særligt fokus på måltidet, hvor barnet i en kendt ramme får mange muligheder for at være aktivt deltagende i eget liv.

At dagplejeren har særligt fokus på tryghed for barnet, både i starten af dagplejelivet, gennem barnets tid i dagplejen og ved overgang til børnehaven. Alle dagplejere har kendskab til Tryghedscirklen og arbejder ud fra denne. Dagplejer er opmærksom på at være tryghedsperson for barnet og være emotionelt og fysisk til stede for barnets behov

Dette er understøttet ved at:

- Dagplejerne har deltaget i en temadag omkring tryghedscirklen og børns følelsesmæssige behov og udvikling med efterfølgende opfølgning af teamleder i eget hjem.
- Dagplejerne har efter uddannelsesdagen udarbejdet *Læringsmodel 2.0*.
- Forældre inviteres til opstartsmøder i dagplejen, med fokus på hvordan vi skaber den bedste start for deres barn i dagplejen i forhold til de forudsætninger barnet kommer med.
- Dagplejerne er særligt opmærksomme på børn der viser utryghed, og vi har mulighed for at hjælpe de børn, ved at understøtte dagplejer fx gennem en ekstra person i en periode
- Dagplejer søger så vidt muligt at undersøge barnets perspektiv fx. ved at lægge mærke til hvor barnet kigger hen eller peger og være undersøgende på det som barnet siger med krop eller sprog.

At dagplejerne planlægger hverdagen med udgangspunkt i at give børnene forskelligartede oplevelser og erfaringer og med udgangspunkt i de 12 pædagogiske mål beskrevet under de 6 læreplanstemaer. Dagplejerne tilbyder leg og aktiviteter der både tager udgangspunkt i børnenes behov og interesser, og viser også nye aktiviteter der udvider barnets verden og skaber mulighed for nye erfaringer. Når børnene deltager i fællesskabet, udvikler legen sig, og giver mulighed for at barnet får nye oplevelser med sig selv i samspillet med andre.

Dette er understøttet ved at:

- Dagplejerne sparrer med hinanden om arbejdet med børnene i legestuen. Her er det muligt at vende en problematik omkring sin børnegruppe.
- Dagplejerne inspirerer hinanden i forhold til forskellige aktiviteter med børnene.
- Teamleder kommer jævnligt på besøg og følger op på hele børnegruppens trivsel og udvikling og sparrer også med dagplejer om hvordan dagplejer bedst muligt understøtter, så barnet får gode muligheder for udvikling i samspillet med andre.

Pædagogisk læringsmiljø

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I dagplejen har vi fokus på det pædagogiske læringsmiljø gennem hele dagen. På vores fælles uddannelsesdag i september 2025 arbejdede vi med temaet: *"Hvordan understøtter du den kropslige udvikling hos hvert enkelt barn gennem alsidigt stimulerende læringsmiljøer hele dagen?"*. Med udgangspunkt i barnets krop og sanser fik dagplejerne viden og redskaber til at tilrettelægge hverdagen, så alle børn oplever deltagelsesmuligheder og får støtte til deres udvikling.

Den viden tager dagplejerne med sig ind i den daglige praksis, hvor læringsmiljøet skabes gennem leg, relationer, rutiner, aktiviteter og spontane læringsøjeblikke. Dagplejerne har særligt fokus på at indrette læringsmiljøer, der inviterer børnene til at udforske, deltage aktivt og opleve mestring. Når børnene får mulighed for at bruge kroppen, sanserne og deres naturlige nysgerrighed, styrkes ikke alene deres motoriske udvikling, men også deres sociale, sproglige, personlige og kognitive kompetencer.

Arbejdet med det pædagogiske læringsmiljø tager samtidig afsæt i Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik og pejlemærket om, at fællesskab og medborgerskab er grundsten i det gode børne- og ungeliv. Vi skaber læringsmiljøer, hvor alle børn oplever at høre til, have betydning og kunne bidrage til fællesskabet. Gennem nærværende relationer og deltagelsesmuligheder understøttes børnenes oplevelse af at være værdifulde medlemmer af fællesskabet.

Uddannelsesdagens fokus på deltagelsesmuligheder understøtter ligeledes pejlemærket om frihed til at lege, lære og fejle i trygge rammer. Dagplejerne arbejder bevidst med at skabe trygge læringsmiljøer, hvor børnene mødes med anerkendelse, passende udfordringer og mulighed for at eksperimentere, øve sig og udvikle sig i eget tempo. På den måde bliver læring en naturlig del af hele dagen, hvor alle børn får mulighed for at trives, udvikle sig og opleve glæden ved at være en del af et fællesskab.

Vi ser bl.a. dette ved:

- Dagplejeren understøtter læring gennem hele dagen ved at tage afsæt i børnenes behov, initiativer og interesser.
- Dagplejeren skaber en forudsigelig hverdag med faste rutiner og gentagelser.
- Dagplejerne skaber struktur omkring måltider, leg, lur og aktiviteter, så der skabes grundlæggende tryghed hos børnene og dermed overskud til at udforske og lære.
- Dagplejerne sikrer tid til gentagelser, der dermed giver børnene mulighed for at genkende situationer, deltage aktivt og opleve mestring.

- Dagplejerne sikrer at børnene inddrages aktivt i hverdagens gøremål, ex. når bordet skal dækkes, legetøj ryddes op eller overtøjet tages på.
- Dagplejeren indretter læringsmiljøer, der vækker børnenes nysgerrighed. Børnene støttes i at eksperimentere, prøve igen, finde egne løsninger og det er okay at fejle.
- Dagplejerne sikrer at det fysiske læringsmiljøer er fleksible og kan ændres med udgangspunkt børnenes nærmeste udviklingszone ex. legekøkkenet flytter plads så det understøtter fælleskabende leg, at møbler flyttes rundt så de er understøttende for børnenes mulighed for at øve sig i at gå og stå, at motorikredskaber bygges op på forskellige vis osv.

Dette er understøttet ved at:

- Dagplejerne har deltaget i uddannelse med fokus på planlægning af hele dagen og dermed oparbejdet kompetencer i at arbejde med læringsmål for dagens rutiner, aktiviteter og leg.
- Dagplejerne har ved samme uddannelsesdag fået viden om fleksibel indretning.
- Teamleder er med til at reflektere sammen med dagplejer om hvad der er meningsfuldt for hele børnegruppen.
- Dagplejeren har sparring herom i legestuegruppen.

Det pædagogiske læringsmiljø skabes både af den fysiske indretning, de aktiviteter som planlægges af dagplejer og den måde som dagplejer er aktiv sammen med børnene. De spontane aktiviteter som opstår igennem dagen, bliver ligeledes understøttet af dagplejer ex. når børnene bliver grebet af regnormens snoede vandring.

Det som barnet kan selv, skal barnet selv – en sætning vi hele tiden minder os selv om i det pædagogiske læringsmiljø.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejde i hverdagen

Den daglige dialog mellem forældre og dagplejer er en vigtig del af samarbejdet.

Den tætte dialog giver både forældre og dagplejer mulighed for at tilpasse hverdagen til barnets energi, behov og udvikling. Samarbejdet skaber et godt grundlag for at understøtte barnets læring, trivsel og udvikling.

Information og kommunikation

I dagplejehjemmet hænger en informationstavle, hvor forældrene kan orientere sig om:

- Dagens aktiviteter. i deler
- Kursus- og uddannelsesdage.
- Ferie og fravær.

Derudover anvendes Aula som kommunikationsplatform. Dagplejer kan dele billeder og informationer fra hverdagen.

Når der opstår behov for ekstra støtte

Hvis der opstår udfordringer omkring barnets trivsel, udvikling eller læring, afholdes der en forældresamtale med dagplejer og teamleder.

På mødet tales der om, barnets ressourcer og styrker, trivsel og udvikling samt udfordringer, som forældre eller dagplejer oplever og fælles løsninger og indsatser.

Der kan udarbejdes en indsatsplan, efter gældende forskrifter.

Teamlederen følger barnet, dagplejeren og familien, indtil barnet igen er i god trivsel og udvikling.

Samtaler og fokus på barnets udvikling

Sprogvurdering ved 2 år

Når barnet er omkring 2 år, gennemføres en sprogvurdering i Hjernen og Hjertet. Sprogvurderingen udarbejdes i samarbejde mellem dagplejer og teamleder. Resultatet formidles til forældrene af enten dagplejer eller teamleder.

Samspilsmodul ved 2 år

Når barnet er omkring 2 år, udfylder teamlederen sammen med dagplejer samspilsmodulet i Hjernen & Hjertet. Forældrene orienteres om resultatet, hvilket bruges som udgangspunkt for det videre pædagogiske arbejde.

Børn i udsatte positioner

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Definition:

" Med børn i udsatte positioner forstås en sammensat gruppe af børn, fx børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn der kan have en alvorlig sygdom, børn der af forskellige årsager kan være i risiko for at stå uden for fællesskabet herunder udfordringer der relaterer sig til det følelsesmæssige, sociale, sproglige eller motoriske".

Alle børn i Dagplejen skal tilbydes udviklende læringsmiljøer gennem hele dagen, der tager afsæt i børnenes nærmeste udviklingszone. Det betyder, at uanset om et barn befinder sig i en udsat position over kortere eller længere tid, er det dagplejers ansvar, i tæt samarbejde med teamleder og forældre, dels at få tydeliggjort bekymringen og delt opmærksomheden, dels få tilrettelagt aktiviteter og lege samt organiseret en hverdag, hvor barnet har mulighed for at øve sig og derigennem udvikle på egne kompetencer gennem deltagelse i fællesskabet.

Dagplejen er med sin naturlige lille gruppesammensætning et godt udgangspunkt for at få arbejdet målrettet med det udsatte barns udfordringer. Men det kræver en viden om børns grundlæggende udvikling, for at kunne få øje på, hvornår der skal være en særlig opmærksomhed. Udover løbende opkvalificering af den enkelte dagplejers viden om det lille barns udvikling gennem uddannelsesdage og individuel opkvalificering, gøres der brug af sparring med teamleder og erfaringsudveksling med forældre.

Der gøres herudover også brug af følgende muligheder:

- Dobbeltplads, hvor dagplejer for en periode har indskrevet barn på dobbeltplads og dermed gives flere ressourcer til målrettet arbejde
- Bringe bekymring for barnet ind i det tværfaglige team bestående af PP-konsulent, socialrådgiver og sundhedsplejerske. Her tilbydes sparring til forældre, dagplejer og teamleder.
- Indstille til PP- rådgivning fra kommunes ergo- og fysioterapeuter, tale-høre konsulenter, pædagogiske-psykologiske konsulenter.
- Overlevering fra sundhedsplejerske, så det er muligt at igangsætte eller fortsætte indsats allerede ved opstart i dagplejen.

I følge Faaborg Midtfyn kommunes Børne og Unge Politik arbejdes der hele tiden med at sikre at alle børns ret til deltagelse og at de ikke blot skal inkluderes. Alle børn har forskellige styrker og det er dagplejen, der i samarbejde med de understøttende funktioner, skal tilpasse indsats løbende.

Sammenhæng i overgange

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

I dagplejens tilfælde er det hvordan der skabes gode overgange fra dagplejen

Overgange er vigtige begivenheder i barnets liv, hvor tryghed, genkendelighed og et tæt samarbejde mellem de voksne er afgørende for barnets trivsel og udvikling og for at mindste et eventuelt læringsstab.

Før opstart i dagplejen

I dagplejen har vi stort fokus på samarbejdet med forældrene allerede inden barnets opstart.

Omkring to måneder før opstart visiteres barnet til en dagplejeplads, og forældrene har mulighed for at besøge dagplejeren.

Besøget er et uformelt møde, hvor forældrene kan:

- Få et indtryk af dagplejeren og dagplejehjemmet.
- Stille spørgsmål om hverdagen i dagplejen.
- Mærke, om de føler sig trygge ved samarbejdet.

Når pladsen er accepteret, modtager forældrene et velkomstbrev. Herefter aftaler dagplejeren et opstartsmøde med familien, hvor teamlederen også kan deltage.

Opstart i dagplejen

Når barnet starter i dagplejen, sker det så vidt muligt i barnets eget tempo og med fokus på at skabe trygge relationer. Vi tager udgangspunkt i Tryghedscirklen og er opmærksomme på, hvordan barnet reagerer i de nye omgivelser. Dagplejeren tilpasser sin dagligdag efter barnets behov. Børn kommer med forskellige erfaringer og forudsætninger. Nogle børn knytter sig hurtigt til nye voksne og børn, mens andre har brug for længere tid. Vi samarbejder tæt med familien for at skabe de bedste betingelser for barnets trivsel.

Overgange fra hjem til dagpleje

Ved aflevering og afhentning udveksler forældre og dagplejer erfaringer og observationer om barnets trivsel, udvikling og behov. Den tætte kontakt gør det muligt at skabe sammenhæng mellem barnets liv hjemme og i dagplejen og understøtte barnets videre udvikling.

Kendskab til børnehaven

Gennem dagplejetiden får barnet gradvist kendskab til børnehavelivet. Børnene besøger flere gange de nærliggende daginstitutioner sammen med deres dagplejer og legekammerater.

I nogle områder sker dette løbende gennem hele året, mens alle dagplejere som minimum deltager i "Åben Låge", som afholdes flere gange årligt. Her besøger dagplejegrupperne børnehaverne, deltager i aktiviteter og får et indblik i børnehavens hverdag og de fysiske rammer.

Når barnet nærmer sig børnehavestart, kan dagplejeren sammen med børnegruppen besøge børnehaven med særligt fokus på, at barnet får mulighed for at lære de nye omgivelser, børn og voksne at kende. Hvis afstanden forhindrer dagplejer i at tage på besøg, opfordres forældrene til at fortage disse.

Overgang til børnehave

For at sikre den bedst mulige overgang til børnehaven udfylder dagplejer overgangsmaterialet i Hjernen og Hjertet.

Der sættes fokus på barnets generelle udvikling og trivsel.

Formålet er at give børnehaven de bedste forudsætninger for at tage godt imod barnet. Ved behov afholdes der et overleveringsmøde mellem dagplejen og børnehaven. Dette sikrer, at børnehaven er godt forberedt på at modtage barnet og understøtte dets videre udvikling og trivsel.

Gæstepleje og andre overgange

Børn oplever også mindre overgange i løbet af deres tid i dagplejen, f.eks. i forbindelse med gæstepleje.

Her samarbejder dagplejerne om at skabe genkendelige rammer og trygge relationer, så barnet oplever kontinuitet og sammenhæng, også når det midlertidigt er i gæstehus eller anden dagplejer. Dagplejer udarbejder en beskrivelse i en fast skabelon til gæstehus eller anden dagplejer, der skal modtage barnet, så der er et kendskab til barnet og dets behov ved aflevering det nye sted.

På den måde arbejder vi gennem hele barnets dagplejetid med at styrke barnets robusthed, tryghed og evne til at indgå i nye fællesskaber, så barnet er godt rustet til de overgange, det møder på sin videre vej.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Som dagpleje inddrager vi lokalsamfundets mange naturmuligheder som en del af børnenes hverdag. Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik fremhæver naturen som pejlemærke og som en central ramme for børns læring, udvikling og fællesskaber. Derfor bruger vi lokalområdets skove, stier, legepladser, grønne områder og dyreliv som læringsrum, hvor børnene får erfaringer med naturen gennem leg, nysgerrighed og sanseoplevelser. Gennem mødet med naturen udvikler børnene forståelse for deres lokalsamfund, samtidig med at de oplever glæden ved at være en del af de fællesskaber og omgivelser, som kendetegner Faaborg-Midtfyn Kommune.

Idet dagplejerne er fysisk placeret over hele kommunen og dermed både i by og på land, er det naturligvis ikke det samme samarbejde, der sker i alle områder, og variationen og idéerne til samspil er mange.

Vi ser bl.a. dette ved:

- At hver enkelt dagplejer er opmærksom på, hvordan lokalsamfundet anvendes i deres dagligdag.

Dette er understøttet ved at:

- I flere områder er der etableret fællesskaber på tværs af generationer, med besøg eller lege-stue på plejehjem.
- De dagplejere som har adgang til bibliotek, tager enten på cykel eller gåture til biblioteket og deltager i de arrangementer der afholdes på bibliotek. Der er stigende interesse for, at dagplejerne bruger biblioteket til et læringsmiljø, hvor der kan læses, kigges i bøger og børnene lærer her at omgås øvrige personer, som ligeledes er brugere af bibliotek. Bibliotekerne uddeler hvert år æg til påske, som børnene skal male på og efterfølgende hænges op lokale steder i byerne.
- Der samarbejdes med de lokale kirker om traditioner, højtider og sang.
- I lokalområdet bruges legepladser, naturområder, stisystemer og grønne områder som en del af hverdagen.

- At vi deltager i lokale arrangementer og aktiviteter, når det giver mening for børnegruppen ex. købmanden der inviterer til at der skal hænges påskeæg i træet foran købmandsbutikken
- Der er mange forskellige lokale aktiviteter, disse aktiviteter er afhængig af dagplejers bopæl ex. i Kværndrup har dagplejen sin egen opgave i forbindelse med Kværndrup ugen

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske

Der er blevet arbejdet målrettet med at sammenkoble udviklingsarbejdet mellem de 3 elementer, således, at både det fysiske, psykiske og æstetiske er blevet medtænkt i de processer der er igangsat. Det viser sig i de planlagte uddannelsesdage.

Alle dagplejere har været deltagende i uddannelsesdag med fokus på børns sansemotoriske udvikling og hvordan denne understøttes via:

- Indretning af det **fysiske læringsmiljø** inde såvel som ude med
- Tilrettelæggelsen af det **psykiske læringsmiljø** med fokus på børnenes deltagelsesmuligheder

Dette kan understøttes af arbejdet med dagsskema på baggrund af observation og sparring fra teamleder i egen praksis.

Alle dagplejer er i gang med uddannelse i Sprogklar. I den sammenhæng uddannes dagplejerne til at:

- Indrette det **æstetiske læringsmiljø** så det opleves stimulerende og inspirerende for børnene.
- En gruppe af dagplejere har gennemført uddannelse i Fællesskabende lege- og læringsmiljøer, som led i en større indsats omkring styrkelsen af børns leg, læring og trivslen på tværs af dagtilbud i FMK, hvilket har til formål at optimere det **fysiske og æstetiske læringsmiljø** i legestuerne og egen praksis.

Der er søgt og bevilliget legepladspulje, hvilket indebærer at legepladser i 4 legestuer optimeres i relation til alle elementer, da også det fællesskabende element er medtænkt.

I udviklingsarbejdet inddrages børneperspektivet både i forhold til at se hvad børnenes adfærd kalder på,

men også være observerende på, hvordan børnene bruger det fysiske miljø og hvordan vi kan skabe deltagelsesmuligheder for alle børn. Til dette kan dagsskema/Læringsmodel 2.0 anvendes.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I dagplejen arbejder vi med at understøtte børnenes alsidige personlige udvikling gennem hele dagen. Med afsæt i det pædagogiske læringsmiljø mødes børnene i trygge, nærværende og anerkendende relationer, hvor de oplever sig set, hørt og værdsat som de mennesker, de er.

Børnenes alsidige personlige udvikling styrkes, når de oplever at kunne mestre nye udfordringer, træffe valg og bidrage til fællesskabet. Dagplejeren følger børnenes initiativer og interesser og skaber deltagelsesmuligheder, hvor børnene får erfaringer med at udforske verden, udtrykke egne ønsker og opleve, at deres handlinger har betydning.

I overensstemmelse med Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik arbejder vi for, at alle børn oplever at høre til i fællesskabet og udvikler en oplevelse af at være betydningsfulde deltagere. Gennem positive relationer og fælles oplevelser udvikler børnene selvtillid, selvværd og tro på egne evner. Samtidig understøtter vi pejlemærket om frihed til at lege, lære og fejle i trygge rammer ved at skabe læringsmiljøer, hvor børnene trygt kan eksperimentere, øve sig og erfare, at fejl er en naturlig del af læring og udvikling.

De genkendelige rutiner og den forudsigelige struktur i hverdagen giver barnet tryghed og mod til at tage nye skridt i sin udvikling. Når børnene inddrages aktivt i hverdagens gøremål og får mulighed for at gøre ting selv, oplever de mestring, selvstændighed og indflydelse på egen hverdag.

Vi ser blandt andet dette ved:

- Dagplejeren møder barnet med nærvær, anerkendelse og respekt for barnets perspektiv.
- Barnet støttes i at sætte ord på egne følelser, ønsker og behov.
- Dagplejeren giver barnet passende udfordringer, så barnet oplever succes og mestring.
- Børnene opmuntres til at træffe valg og tage initiativ i leg og aktiviteter.
- Dagplejeren understøtter, at børnene tør prøve nyt, øve sig og opleve, at det er okay at fejle.
- Børnene oplever at bidrage til fællesskabet gennem leg, aktiviteter og hverdagens gøremål.
- Dagplejeren understøtter barnets selvhjulpenhed, f.eks. ved påklædning, oprydning og måltider.
- Barnet oplever at blive lyttet til og have indflydelse på egen hverdag.

Dette understøttes ved, at:

- Dagplejeren planlægger læringsmiljøer, der tager afsæt i børnenes interesser, behov og nærmeste udviklingszone.
- Dagplejeren reflekterer over børnenes deltagelsesmuligheder og oplevelse af mestring.
- Dagplejeren anvender hverdagens rutiner som betydningsfulde lærings- og udviklingsrum.
- Teamleder og legestuegruppen understøtter refleksion over, hvordan alle børn kan opleve sig som værdifulde deltagere i fællesskabet.
- Dagplejeren arbejder bevidst med at skabe trygge læringsmiljøer, hvor børnene udvikler mod, selvstændighed og tro på egne evner.

Praksisfortælling

I en dagplejegruppe med to børn på 1 år, et barn på 2 år og et barn på 2 år og 8 måneder har børnene netop spist formiddagsmad og skal ud at lege.

Det ældste barn kan selv tage jakke og sko på.

Inden barnet finder sit eget tøj frem, opfordrer dagplejeren barnet til at hjælpe med at finde overtøj frem til de yngste børn.

Barnet på 2 år støttes i selv at finde sit tøj, og dagplejeren lægger tøjet frem på gulvet, så barnet kan øve sig i selv at tage det på.

Mens det ældste barn hjælper fællesskabet ved at finde tøj frem til de yngste, kan dagplejeren støtte de yngste børn i påklædningen.

Samtidig er dagplejeren opmærksom på barnet på 2 år, som får verbal guidning til de næste skridt i processen.

På denne måde oplever alle børn at deltage aktivt og bidrage ud fra deres egne forudsætninger.

Gruppen bliver næsten færdig samtidig og er klar til at gå udenfor for at undersøge, om der er kommet flere biller under det stykke træ, som børnene lagde på jorden dagen før.

I situationen understøttes børnenes alsidige personlige udvikling gennem deltagelse, mestring og oplevelsen af at være betydningsfulde for fællesskabet. Samtidig er dagplejeren opmærksom på, at fællesskab ikke afhænger af alder, men af at alle børn får mulighed for at bidrage og være en værdifuld del af gruppen.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I dagplejen understøtter vi børnenes sociale udvikling gennem hele dagen. Med afsæt i vores børnesyn og det pædagogiske læringsmiljø møder vi børnene i trygge og nærværende relationer, hvor alle børn oplever at høre til og have betydning for fællesskabet.

Social udvikling sker i samspillet med andre mennesker. Gennem leg, rutiner, aktiviteter og hverdagsliv får børnene erfaringer med at vise omsorg, samarbejde, vente på tur, dele og tage hensyn til andre. Dagplejeren understøtter børnenes sociale udvikling ved at sætte ord på følelser og handlinger samt guide børnene i deres relationer og fællesskaber.

Dagplejens lille børnefællesskab giver børnene mulighed for at udvikle sociale kompetencer i trygge og overskuelige rammer. Samtidig arbejder dagplejerne bevidst med at gøre børnene klar til at indgå i større fællesskaber. Når dagplejerne mødes i legestuen, på legepladser eller hos hinanden, får børnene erfaringer med at møde nye børn og voksne, skabe relationer og finde deres plads i større fællesskaber.

Arbejdet med social udvikling tager afsæt i Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik, hvor fællesskab og medborgerskab er grundsten i det gode børne- og ungeliv. Vi arbejder derfor for, at alle børn oplever sig som betydningsfulde deltagere i fællesskabet og erfarer, at de både kan modtage hjælp og selv bidrage til fællesskabet.

Vi ser blandt andet dette ved:

- Dagplejeren understøtter, at alle børn oplever at være en del af fællesskabet.
- Børnene hjælper hinanden i hverdagens rutiner og aktiviteter.
- Dagplejeren understøtter børnenes spirende venskaber og fælles lege.
- Børnene øver sig i at vente på tur, dele og tage hensyn til hinanden.
- Dagplejeren sætter ord på følelser, handlinger og intentioner i samspillet mellem børnene.
- Dagplejeren er opmærksom på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn uanset alder og udviklingsniveau.
- Børnene får erfaringer med både små og større fællesskaber gennem legestue og møder med andre dagplejegrupper.

Dette understøttes ved, at:

- Dagplejeren arbejder bevidst med at skabe trygge og inkluderende fællesskaber.
- Dagplejeren planlægger aktiviteter og rutiner, som giver børnene mulighed for at samarbejde og være fælles om noget.
- Dagplejeren understøtter børnenes samspil gennem guidning, anerkendelse og sprog.
- Dagplejerne sparrer med hinanden i legestuegruppen om børnefællesskaber og deltagelsesmuligheder.
- Teamleder understøtter refleksion over børnenes trivsel, relationer og deltagelse i fællesskabet.
- Legestuen anvendes aktivt som et læringsmiljø, hvor børnene får erfaringer med større fællesskaber.

Praksisfortælling

To dagplejere mødes med deres børnegrupper hos den ene dagplejer.

Børnene oplever, at deres vante omgivelser åbnes for andre børn, og de øver sig i at invitere andre ind i deres fællesskab.

Samtidig får de erfaringer med at dele legetøj og plads med flere børn end til daglig.

Dagplejerne er opmærksomme på at støtte de børn, som har brug for hjælp til at komme ind i legen.

Nogle børn finder hurtigt sammen, mens andre har brug for, at den voksne sætter ord på mulighederne eller hjælper dem med at kontakte de andre børn.

Et tørklæde bliver et fælles tredje, som skaber interesse og samspil mellem børnene. Den ene dagplejer tager initiativ til en fælles leg og inviterer flere børn til at deltage.

Gennem legen får børnene erfaringer med turtagning, fælles opmærksomhed, forhandling, konflikthåndtering og glæden ved at være sammen om noget.

I situationen understøttes børnenes sociale udvikling ved, at de øver sig i at skabe relationer, indgå i fællesskaber og tage hensyn til andre.

Samtidig får de erfaringer med at være en del af et større børnefællesskab, hvilket styrker deres forudsætninger for overgangen til børnehaven.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kommunikation og sprog.

I dagplejen understøtter vi børnenes kommunikative og sproglige udvikling gennem hele dagen.

Sprog udvikles i samspillet med andre mennesker, og derfor har dagplejeren fokus på at skabe nærværende relationer og læringsmiljøer, hvor børnene mødes med nysgerrighed, dialog og fælles opmærksomhed.

Vi har bevidsthed om, at kommunikation er mere end ord. Børn kommunikerer gennem mimik, kropssprog, lyde, gestik, handlinger og talesprog. Dagplejeren er opmærksom på både det verbale og det nonverbale sprog og understøtter barnets muligheder for at udtrykke sig og blive forstået.

Sproget udvikles i hverdagens rutiner, leg, måltider, sang, bøger, ture og spontane oplevelser. Dagplejeren sætter ord på handlinger, følelser og oplevelser og følger barnets initiativer og interesser. På den måde får barnet erfaringer med at bruge sproget til at skabe relationer, udtrykke behov, dele oplevelser og blive en aktiv deltager i fællesskabet.

Arbejdet med kommunikation og sprog tager afsæt i Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik, hvor fællesskab og medborgerskab er grundsten i det gode børne- og ungeliv. Sproget er en vigtig forudsætning for at kunne deltage i fællesskaber, skabe relationer og opleve sig som en betydningsfuld del af gruppen.

Vi ser blandt andet dette ved:

- Dagplejeren har daglige samtaler med børnene og sætter ord på det, børnene oplever, gør og viser interesse for.
- Dagplejeren er opmærksom på både verbale og nonverbale udtryk hos barnet.
- Børnene møder rim, remser, sange, bøger og fortællinger som en naturlig del af hverdagen.
- Børnene deltager i sang, musik og bevægelsesaktiviteter, hvor de gennem rytmer, gentagelser og fælles oplevelser udvikler deres sproglige opmærksomhed og kommunikative kompetencer.
- Dagplejeren skaber fælles opmærksomhed omkring oplevelser, genstande og aktiviteter.
- Børnene opmuntres til at udtrykke ønsker, behov, tanker og følelser.
- Dagplejeren understøtter børnenes kommunikation med hinanden i leg og aktiviteter.
- Sproget tænkes ind i både planlagte aktiviteter og spontane læringsøjeblikke.

Dette understøttes ved, at:

- Alle dagplejere gennemfører uddannelsesforløbet Sprogklar.
- Alle børn sprogvurderes i alderen 1 år og 11 måneder til 2 år og 3 måneder.
- Der udarbejdes en indsatsplan i samarbejde med familien, hvis sprogvurderingen viser fokuseret eller særlig indsats.
- Dagplejer og teamleder samarbejder om opfølgning, tiltag og mål for barnets sproglige udvikling.
- Dagplejerne kan blandt andet anvende Sproghuset og Sprogets milepæle som redskaber til at følge barnets sproglige udvikling.
- Alle børn deltager årligt i musikforløb i samarbejde med Faaborg-Midtfyn Musikskole. Musikskolen besøger legestuegrupperne seks gange årligt og tilrettelægger aktiviteter med fokus på genkendelighed, struktur, fælles opmærksomhed, sang, musik og bevægelse.

Praksisfortælling

En dagplejer og hendes dagplejebørn er ude at lege i haven.

Undervejs får børnene øje på en stor asfaltmaskine, der arbejder ude på vejen.

Børnene stopper op på deres scooter og viser med fingre, lyde og ord deres interesse for maskinen. Dagplejeren følger børnenes nysgerrighed og sætter ord på det, børnene ser: "Ja, det er en asfaltmaskine. Den lægger asfalt." Børnene peger, gentager ord og laver lyde, der efterligner maskinen. Dagplejeren udvider samtalen ved at stille spørgsmål, vente på børnenes reaktioner og sætte flere ord på oplevelsen.

Et af de yngste børn peger blot på asfaltmaskine og kigger på dagplejeren. Dagplejeren anerkender barnets nonverbale kommunikation og sætter ord på barnets interesse.

Et ældre barn fortæller med enkelte ord om det, der sker, og dagplejeren bygger videre på barnets udsagn.

Ved frokosten taler børnene fortsat om asfaltmaskinen, og senere finder dagplejeren en bog om store maskiner frem, så oplevelsen kan genbesøges.

I situationen understøttes børnenes kommunikative og sproglige udvikling gennem fælles opmærksomhed, dialog, turtagning og begrebsdannelse.

Samtidig oplever børnene, at deres verbale og nonverbale kommunikation bliver mødt, forstået og tillagt værdi.
Dette styrker deres lyst til at kommunikere og deltage i fællesskabet.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen".

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I dagplejen understøtter vi børnenes udvikling af krop, sanser og bevægelse gennem hele dagen. Børn lærer om sig selv og verden gennem kroppen, og derfor er bevægelse, sansning og kropslige erfaringer en naturlig del af hverdagen.

Arbejdet med krop, sanser og bevægelse tager afsæt i det pædagogiske læringsmiljø, hvor dagplejeren bevidst tilrettelægger alsidigt stimulerende læringsmiljøer, som giver børnene mulighed for at udforske, undersøge og opleve mestring gennem kroppen. Når børnene bevæger sig, mærker deres krop, udfordrer deres balance eller bruger deres sanser, styrkes ikke alene deres motoriske udvikling, men også deres sociale, sproglige, personlige og kognitive kompetencer.

Vi arbejder ud fra forståelsen af, at børn udvikler sig forskelligt. Derfor mødes det enkelte barn med passende udfordringer og støtte, så barnet får mulighed for at udvikle sig med udgangspunkt i egne forudsætninger. Vi understøtter børnenes lyst til at bevæge sig, være nysgerrige og prøve nyt i trygge rammer, hvor det er muligt at øve sig og lære gennem erfaringer. I dagplejen arbejder vi ud fra princippet: "Det som barnet kan selv, skal barnet selv." Derfor skaber vi læringsmiljøer, hvor børnene får mulighed for at øve og udvikle selvhjulpenhed, kropsbevidsthed og tro på egne evner gennem hverdagens mange aktiviteter og rutiner.

Arbejdet med krop, sanser og bevægelse understøtter samtidig Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik, hvor frihed til at lege, lære og fejle i trygge rammer er et vigtigt pejlemærke, og hvor deltagelse i fællesskaber ses som et vigtigt grundlag for trivsel og udvikling. Gennem bevægelse, leg og sanselige oplevelser får børnene erfaringer med deres egen kunnen og oplever glæden ved at være aktive deltagere i fællesskabet.

Vi ser blandt andet dette ved:

- Dagplejeren indretter læringsmiljøer inde og ude, som inviterer børnene til bevægelse, udforskning og sanselige oplevelser.
- Børnene får mulighed for at kravle, løbe, hoppe, balancere, trække, skubbe og klatre ud fra egne forudsætninger.
- Dagplejeren understøtter børnenes selvhjulpenhed i hverdagens rutiner, f.eks. ved påklædning, måltider og håndvask.
- Børnene får erfaringer med forskellige sanseoplevelser gennem leg med f.eks. vand, sand, mudder, græs, blade og naturmaterialer.
- Dagplejeren følger børnenes nysgerrighed og understøtter spontane læringsøjeblikke i hverdagen.
- Børnene oplever glæde ved at bruge kroppen sammen med andre børn i leg og aktiviteter.
- Dagplejeren er opmærksom på, at alle børn oplever deltagelsesmuligheder uanset alder og udviklingsniveau.

Dette understøttes ved, at:

- Alle dagplejere har deltaget i uddannelse om børns sansemotoriske udvikling og kropslige læring.
- Dagplejerne anvender viden fra uddannelsesdagen om alsidigt stimulerende læringsmiljøer i den daglige praksis.
- Teamleder understøtter dagplejernes refleksioner over børnenes deltagelsesmuligheder og motoriske udvikling.
- Der kan arbejdes med dagsskemaer og observationer for at følge børnenes trivsel, deltagelse og udvikling.
- De fysiske læringsmiljøer udvikles og tilpasses med udgangspunkt i børnegruppens behov og nærmeste udviklingszone.
- Legestuernes læringsmiljøer og legepladser udvikles løbende med fokus på bevægelse, sansning og fællesskaber.
- Dagplejerne samarbejder og sparrer om, hvordan kropslige og sanselige læringsmuligheder kan indgå naturligt gennem hele dagen.

Praksis eksempel

En dag finder børnene og deres dagplejer en stor væltet træstamme på en tur i lokalområdet. Børnene bliver optaget af at undersøge stammen og området omkring den. Et barn kravler forsigtigt op på stammen og forsøger at holde balancen.

Et andet barn undersøger barken med hænderne, mens et tredje barn finder små insekter i jorden omkring træet.

Dagplejeren er tæt på børnene, sætter ord på deres oplevelser og støtter dem i at prøve nye bevægelser og undersøgelser.

Nogle børn har mod på at gå hen over stammen selv, mens andre har brug for at holde dagplejeren i hånden.

Dagplejeren er opmærksom på at give børnene passende udfordringer og tid til at øve sig i eget tempo. Samtidig opfordres børnene til at vise hinanden det, de finder og opdager.

I situationen udvikler børnene deres motorik, balance, koordination og kropsbevidsthed.

De får samtidig erfaringer med at bruge sanserne til at undersøge verden og oplever glæden ved at være aktive deltagere i et fællesskab, hvor der er plads til både udforskning, mestring og forskellighed.

Situationen illustrerer samtidig dagplejens grundlæggende tilgang til arbejdet med krop, sanser og bevægelse: Det som barnet kan selv, skal barnet selv. Børnene får mulighed for at øve sig, udfordre sig selv og opleve mestring med støtte fra en nærværende voksen, når der er behov for det.

Dette styrker både deres kropslige udvikling, selvstændighed og tro på egne evner.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I dagplejen er natur og udeliv en naturlig del af hverdagen. Kommunens mange skove, strande, legepladser, stier og grønne områder giver unikke muligheder for oplevelser, leg, bevægelse, læring og fællesskaber. Børnene opholder sig dagligt ude, hvor de får mulighed for at udforske naturen gennem kroppen, sanserne og deres naturlige nysgerrighed.

Naturen rummer et væld af læringsmuligheder og inviterer børnene til at undersøge, eksperimentere og stille spørgsmål til verden omkring dem. Gennem mødet med planter, dyr, årstider, vejr og naturfænomener får børnene erfaringer med naturens mangfoldighed og forandringer. Samtidig oplever de glæden ved at være aktive deltagere i naturens fællesskaber.

Science opstår ofte i børnenes undersøgelser af omverdenen. Når børnene undrer sig over, hvorfor is smelter, hvordan regnormen bevæger sig, hvor vandet løber hen, eller hvorfor bladene skifter farve, understøtter dagplejeren børnenes nysgerrighed ved at undersøge og eksperimentere sammen med dem. På den måde får børnene erfaringer med at stille spørgsmål, afprøve idéer, undersøge sammenhænge og gøre sig erfaringer gennem leg og udforskning.

Arbejdet med natur, udeliv og science understøtter samtidig Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik, hvor naturen ses som en vigtig ramme for læring, fællesskab og udvikling. Gennem fælles oplevelser i naturen får børnene mulighed for at opleve sig selv som betydningsfulde deltagere i et fællesskab og udvikle respekt for naturen og dens liv.

Vi ser blandt andet dette ved:

- Børnene opholder sig dagligt ude i nærmiljøet og naturen.
- Dagplejeren følger børnenes nysgerrighed og undersøger naturens fænomener sammen med børnene.
- Børnene møder forskellige naturmiljøer som skov, strand, mark, legeplads og grønne områder i lokalområdet.
- Dagplejeren understøtter børnenes erfaringer med dyr, planter, vejr og årstidernes skiften.
- Børnene får mulighed for at undersøge, eksperimentere og stille spørgsmål til det, de oplever.
- Naturmaterialer inddrages i leg, aktiviteter og kreative processer.
- Dagplejeren understøtter børnenes begyndende forståelse for årsag og virkning gennem leg og eksperimenter.
- Børnene oplever glæde, nysgerrighed og fællesskab gennem oplevelser i naturen.

Dette understøttes ved, at:

- Natur og udeliv prioriteres som en del af den daglige pædagogiske praksis.
- Dagplejerne anvender lokalområdets mange naturmuligheder som læringsmiljøer.
- Dagplejerne arbejder med at udvikle viden om science og den undersøgende tilgang i arbejdet med børnene.
- Børnenes undren og spørgsmål anvendes som afsæt for læring og udforskning.
- Dagplejerne deler erfaringer og idéer til natur- og science aktiviteter i legestuegrupper og på fælles møder.
- Teamleder understøtter refleksion over, hvordan natur, udeliv og science kan tænkes ind i hverdagen.
- Der arbejdes med både planlagte aktiviteter og spontane læringsøjeblikke i naturen.

Praksis fortælling

Hos en dagplejer har børnene og dagplejer dagen før lagt små plastik dyr i vand og sat dem i fryseren natten over.

Næste dag undersøger børnene, hvad der er sket.

Børnene opdager, at dyrene nu er frosset fast i isen. De mærker på isen, banker forsigtigt på den og forsøger at få dyrene fri.

Dagplejeren stiller spørgsmål og følger børnenes initiativer: "Hvordan kan vi få dyrene ud?" og "Hvad tror I, der sker, hvis vi sætter isen i solen?"

De vælger at lægge den resterende is i en balje.

Børnene følger nysgerrigt med og vender flere gange tilbage for at se forandringen.

De oplever, at isen langsomt smelter, og at dyrene efterhånden bliver synlige og kan tages op.

Dagplejeren sætter ord på det, børnene ser og oplever, og giver plads til deres undren og hypoteser.

Nogle børn mærker på det kolde vand, mens andre er optagede af at sammenligne størrelsen på isstykkerne eller holde øje med, hvornår dyrene bliver fri.

I situationen understøttes børnenes læring gennem natur, udeliv og science.

Børnene undersøger et naturfænomen, gør sig erfaringer med vand, is og temperatur og oplever glæden ved fælles udforskning.

Samtidig udvikler de deres nysgerrighed, opmærksomhed og lyst til at stille spørgsmål til verden omkring dem.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I dagplejen understøtter vi børnenes møde med kultur, æstetik og fællesskaber gennem hele dagen. Børn udvikler forståelse for sig selv og andre gennem de fællesskaber, traditioner, oplevelser og udtryksformer, de møder i hverdagen.

Kultur handler både om de traditioner, værdier og fællesskaber, som børnene vokser op i, og om de erfaringer de gør sig i mødet med andre mennesker. Børnene møder kultur gennem hverdagens rutiner, fællesskaber, traditioner, musik, kreative aktiviteter og gennem mødet med mennesker, som kan gøre tingene på andre måder end dem selv. I dagplejen møder børnene både det velkendte og det nye. De får mulighed for at opleve lokale traditioner, højtider, musik, fortællinger og kreative aktiviteter samtidig med, at de møder forskellighed og udvikler forståelse for, at mennesker kan leve, tale og gøre ting på forskellige måder.

Faaborg-Midtfyn Kommune er kendetegnet ved mangfoldighed, og mange dagplejere har erfaring med børn og familier med forskellige sproglige og kulturelle baggrunde. Vi arbejder ud fra et ligeværdigt børnesyn, hvor alle børn og familier mødes med respekt og anerkendelse. Børnene skal opleve, at deres egne erfaringer, traditioner og kulturelle baggrunde har værdi, samtidig med at de bliver nysgerrige på andres. Æstetik er en vigtig del af børnenes læringsmiljø. Gennem musik, sang, kreative processer, fortællinger, materialer og æstetiske læringsmiljøer får børnene mulighed for at sanse, opleve, skabe og udtrykke sig. På den måde udvikler børnene deres fantasi, nysgerrighed og forståelse af verden.

Arbejdet med kultur, æstetik og fællesskab tager afsæt i Faaborg-Midtfyn Kommunes børne- og ungepolitik, hvor fællesskab og medborgerskab er grundsten i det gode børne- og ungeliv. Vi arbejder derfor for, at alle børn oplever sig som betydningsfulde deltagere i fællesskabet og møder forskellighed med nysgerrighed, respekt og åbenhed.

Vi ser blandt andet dette ved:

- Børnene deltager i fælles traditioner, højtider og lokale arrangementer.
- Dagplejeren møder alle familier med respekt for deres kulturelle og sproglige baggrund.
- Børnene får erfaringer med, at mennesker kan leve, tale og gøre ting på forskellige måder.
- Musik, sang, rim, remser og fortællinger er en naturlig del af hverdagen.
- Børnene får mulighed for at udtrykke sig gennem kreative aktiviteter og skabende processer.
- Dagplejeren indretter æstetiske læringsmiljøer, som inspirerer til leg, nysgerrighed og udforskning.
- Børnene oplever glæden ved at skabe noget sammen med andre.
- Dagplejeren understøtter, at alle børn oplever sig som værdifulde deltagere i fællesskabet.
- Børnene får erfaringer med fællesskaber, der kan se forskellige ud, blandt andet gennem legestuefællesskaberne.

Dette understøttes ved, at:

- Dagplejerne arbejder med æstetiske læringsmiljøer.
- Alle børn deltager årligt i musikforløb i samarbejde med Faaborg-Midtfyn Musikskole.
- Dagplejerne inddrager musik, fortællinger, kreative aktiviteter og traditioner i hverdagen.
- Legestuen giver børnene mulighed for at møde flere børn, voksne og fællesskaber.
- Teamleder understøtter refleksion over, hvordan kultur, æstetik og fællesskab kan tænkes ind i hverdagens læringsmiljøer.
- Dagplejerne arbejder bevidst med at møde og anerkende familier med forskellige kulturelle og sproglige baggrunde.

Praksis fortælling

Hver anden uge mødes legestuegruppen i heldagslegestue.

Her bliver børnene en del af et større fællesskab med flere børn og voksne, end de møder i hverdagen hos deres egen dagplejer.

I heldagslegestuen oplever børnene, at nogle ting foregår anderledes, end de er vant til.

Der kan være flere børn omkring måltidet, længere ventetid på hjælp eller andre rutiner i løbet af dagen.

Dagplejerne understøtter børnene i at navigere i de nye fællesskaber ved at skabe genkendelighed og hjælpe børnene med at forstå de situationer, de møder.

Børnene får samtidig erfaringer med at være sammen med andre voksne, som kan trøste, hjælpe og sætte aktiviteter i gang.

De oplever, at fællesskaber kan se forskellige ud, og at der kan være flere måder at gøre tingene på. For nogle børn bliver mødet med andre børn, familier og voksne også et møde med andre sproglige og kulturelle baggrunde.

I situationen udvikler børnene forståelse for forskellighed og fællesskab.

De får erfaringer med at indgå i nye relationer, møde andre perspektiver og være deltagere i et større fællesskab, hvor der er plads til både ligheder og forskelle. Samtidig styrkes deres forudsætninger for senere at kunne indgå i nye fællesskaber, blandt andet ved overgangen til børnehaven.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Evalueringskulturen i dagplejen i FMK, er rundet af de pædagogiske udviklingsprocesser der igangsættes med afsæt i aktuelle behov for kvalitetsløft af dagplejerne – herunder de konkrete indsatser der besluttes i Opvækst og Læring.

Der arbejdes målrettet med at skabe en kultur, hvor dagplejerne, i forskellige refleksionsfællesskaber, får udviklet på egne kompetencer i at oversætte og omsætte ny viden til egen praksis, og se effekten af deres egen indsats i læringsmiljøet på børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Der øves på at refleksionsfællesskabet kan se forskelligt ud i dagplejen. Det kan være i eget hjem, alene eller med sparring fra kollega eller teamleder. Det kan være i legestuen hver 14. Dag. Det kan være på teams møder med kollegaer fra andre byer i kommunen.

Der anvendes i Dagplejen Læringsmodel 2.0 som redskab til systematisk at planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere det pædagogiske arbejde med børnene i eget hjem eller i legestuen.

Derudover er dagplejerne introduceret til anvendelse af dagsskema i september 2025.

Uddannelsesdagene, hvilket der er 2 af om året, bruges til at bringe ny faglig viden ind i dagplejen og her vil opfølgning – herunder plan for konkrete evalueringstiltag ligeledes blive præsenteret, som ofte omhandler refleksion med teamleder. Der er til hver uddannelsesdag udarbejdet refleksionsplan og tilhørende skema.

De kommende temaer på det næste års uddannelsesdage er fastlagt, hvorfor den kommende periodes arbejde har fokus på Overgangsbeskrivelse og Samspil i *Hjernen og Hjertet* samt planlægning og sammenhæng i pædagogiske læringsprocesser.

I forhold til arbejdet med overgange og samspil i *Hjernen og Hjertet*, vil dagplejerne skulle arbejde med redskaber, der for det enkelte barn både i deres sparringsfællesskab i legestuegrupperne og i egen praksis under supervision fra Teamleder, knytter sig til *Hjernen og Hjertet*.

I forhold til planlægning og sammenhæng i pædagogiske læringsprocesser, vil dagplejerne skulle arbejde både i deres sparringsfællesskab i legestuegrupperne og i egen praksis under supervision fra teamleder. Redskabet her vil være sammenhængende årshjul i legestuerne og egen praksis og med *dagskema* og eller *Læringsmodel 2.0* der både indeholder observationer, refleksioner og effektbeskrivelse, arbejdes der målrettet med at komme omkring evaluering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål.

Der er afsat minimum et ½ år til arbejdet med implementering af ny viden og ledelsen arbejder målrettet med at skabe transfer mellem uddannelse/praksis og den viden der bygges oven på hver gang der introduceres nyt. Dette med det formål at sikre, at vidensbanken hos de enkelte dagplejere udvides og bringes i anvendelse, men også for at sikre at alle 12 læringsmål er i spil.

Som led i anvendelse af konkret data til forbedring af den pædagogiske kvalitet inden for kommunikation og sprog, er der i gang sat et samarbejde med kommunes sprogkonsulent. Det er intentionen, at der fra efteråret og frem spares omkring de informationer, som data i sprogvurderinger, giver de enkelte teamledere og hvordan dette omsættes til udviklingsstrategi og konkrete tiltag. Dette naturligvis med det formål, at sikre bedre kvalitet i de sproglige læringsmiljøer samt få øje på praksis der fungerer og dermed kan skabe inspiration i dagplejen.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Der har ikke været udarbejdet en overordnet læreplan for dagplejen siden 2023, og den fra 2023 har ikke været færdiggjort. Grunden er, at den ledelsesmæssige omvæltning og det skærpede tilsyn dagplejen har været under og de deraf følgende omfattende tiltag, har medført den prioritering at der ikke er fortaget en evaluering af den tidligere læreplan. Der kan med fordel læses ind i den omfattende udviklingsplan der er blev iværksat i forbindelse med skærpet tilsyn.

[Tilsynsrapport for Dagplejen 2023-2024](#)

Plan for evaluering af den eksisterende læreplan udarbejdet 2026:

For at sikre en kontinuerlig struktur for evalueringen, skrives den ind i årshjulet som et tilbagevendende punkt på dagsordenen. Læreplanen skal bruges som styringsredskab og derfor er det en nødvendighed, at

der ikke kun kigges ind i den hvert andet år, men at den løbende bliver evalueret og redigeret. Læreplanen skal være afstemt med de fokuspunkter, der er for udviklingsarbejdet i dagplejen.

Evaluering vil blive en fast del af ledelsens årshjul og der vil to gange om året blive evalueret på delafsnit af læreplanen.

Således vil følgende blive evalueret ultimo 2027:

- **Samarbejde med forældre om børns læring**
- **Sammenhæng i overgange**
- **Kommunikation og sprog**
- **Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø**

Og nedenstående vil blive evalueret medio 2028:

De 6 læreplanstemaer:

- **Børnesyn**
- **Dannelse**
- **Børneperspektiv**
- **Leg**
- **Læring**
- **Børnefællesskaber**

Hver gang læreplanen evalueres og der redigeres i praksis skal dagplejerne orienteres i et nyhedsbrev.

